

Warszawa, dnia czwartek, 6 listopada 2025 r.

Poz. 83

**DECYZJA NR 338
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 3 listopada 2025 r.

w sprawie programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich na lądzie

Na podstawie art. 34h ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich na lądzie, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

§ 3. Kursy specjalistyczne dla przewodników psów służbowych do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Marek BOROŃ

Załącznik do decyzji nr 338

Komendanta Głównego Policji

z dnia 3 listopada 2025 r.

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW I PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH
KATEGORII DO WYSZUKIWANIA ZAPACHU ZWŁOK LUDZKICH NA LĄDZIE**

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich na lądzie, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie zespołu (przewodnik wraz z psem służbowym) do realizacji zadań związanych z wyszukiwaniem zapachu zwłok ludzkich na lądzie.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowany jest policjant, który:

- złożył w formie pisemnej deklarację przystąpienia do uczestnictwa w kursie,
- spełnia wymagania w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, niezbędne do mianowania na wybrane stanowisko służbowe,
- posiada dobry stan zdrowia, potwierdzony aktualnym orzeczeniem lekarskim,
- odznacza się sprawnością fizyczną potwierdzoną zaliczonym testem sprawności fizycznej policjantów, o którym mowa w art. 61a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- posiada co najmniej rozpoczęty program szczepień przeciwko tężcowi, odkleszczowemu zapaleniu opon mózgowych i wściekliźnie lub zapoznał się z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowisku przewodnika psa służbowego.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest realizowany w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 95 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 7 godzin dziennie, tj. 35 godzin tygodniowo. W celu zapewnienia 40-godzinnego tygodnia służby pozostały czas pracy policjanta przeznaczony jest na czynności związane z obsługą psa służbowego.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizację zajęć w wymiarze przekraczającym 7 godzin w ciągu dnia, przy zachowaniu przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych
Rozpoczęcie kursu	7
Realizacja treści kształcenia	651
Zakończenie kursu	7
Ogółem:	665 (95 dni szkoleniowych)

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie może przekraczać 6 słuchaczy.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia w tym lista wyposażenia dydaktycznego

Grupa szkoleniowa prowadzona jest przez jednego nauczyciela policyjnego. Nauczyciel policyjny, za zgodą kierownika komórki organizacyjnej jednostki szkoleniowej odpowiedzialnej za realizację programu, podczas prowadzenia symulacji bądź ćwiczeń może regulować czasem zajęć w systemie tygodniowym lub dziennym w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów. Ze względu na specyfikę służby z psem służbowym do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na lądzie, zajęcia należy realizować o różnych porach doby, również poza terenem jednostki szkoleniowej.

Postępy umiejętności słuchacza oraz postępy w szkoleniu psa służbowego są oceniane na poszczególnych etapach bloku zagadnieniowego nr III przez co najmniej dwóch nauczycieli komórki organizacyjnej jednostki szkoleniowej i dokumentowane w „Karcie ocen”, której wzór jest określony w załączniku do programu doskonalenia zawodowego. Z uwagi na specyfikę przedmiotowego doskonalenia zawodowego obejmującego pracę słuchacza z psem, uzyskanie przez słuchacza negatywnej oceny okresowej z jednego z etapów bloku zagadnieniowego nr III, wskazuje na brak możliwości przygotowania zespołu – przewodnik wraz z psem, co oznacza, że zakładany w programie cel kursu nie zostanie osiągnięty. Sytuacja ta skutkuje usunięciem z kursu słuchacza, zgodnie z art. 34f ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Do 30 dnia szkoleniowego możliwe jest włączenie w jego miejsce innego słuchacza.

W przypadku, o którym mowa w art. 145s ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, tj. wystąpienia u psa służbowego stanu chorobowego nierokującego poprawy lub braku postępów w szkoleniu rokujących osiągnięcie odpowiedniego poziomu wyszkolenia zwierzęcia w terminie:

- do 20 dnia dydaktycznego od rozpoczęcia kursu, pies służbowy może zostać wymieniony,
- po 20 dniu dydaktycznym wycofanie psa służbowego skutkuje usunięciem z kursu słuchacza.

Kierownik jednostki szkoleniowej może zezwolić na wcześniejsze ukończenie kursu przez słuchacza, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- jest na kursie z psem służbowym przeszkolonym w kategorii do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich na lądzie,
- uzyskał pozytywną opinię opiekuna dydaktycznego,
- uzyskał zaliczenie wszystkich bloków zagadnieniowych.

Podczas realizacji treści kształcenia, z których wynika potrzeba nawiązania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej oraz orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych.

Lista wyposażenia dydaktycznego:

Kategoria/nazwa wyposażenia dydaktycznego*	
1. Wyposażenie indywidualne:	Liczba na osobę
Aporty dla psa służbowego:	
– piłka,	2 szt.
– gryzak	1 szt.
2. Środki dydaktyczne:	Liczba na grupę
Zestaw niezbędnego wyposażenia do ćwiczeń z zakresu wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na lądzie (skład zestawu określa każdorazowo nauczyciel policyjny)	1 zestaw
Urządzenie GPS (obroża elektroniczna z nadajnikiem)	1 szt. na osobę
Odbiornik GPS	1 szt. na 3 osoby
Oświetlenie indywidualne dla przewodnika	6 szt.
Lampka wodoszczelna typu LED dla psa służbowego	6 kpl.
Szorki z elementami odblaskowymi	6 szt.
Wzory dokumentacji służbowej:	
– Dziennik pracy psa służbowego Policji,	6 szt.
– Notatka służbowa z użycia psa służbowego Policji	wg potrzeb
Rękawiczki jednorazowe	wg potrzeb
Fantom do nauki resuscytacji - osoba dorosła	1 szt.
Fantom do nauki resuscytacji - dziecko	1 szt.

Fantom do nauki resuscytacji - niemowlę	1 szt.
Defibrylator szkoleniowy	1 szt.
Zestaw do pozoracji ran i urazów	1 zestaw
Sztuczna krew do symulacji (płyn/proszek do sporządzenia płynu)	1 l
Deska ortopedyczna ze stabilizatorem i pasami	1 kpl.
Szyny Kramera	1 zestaw
Staza taktyczna	1 szt.
Kamizelka do nauki postępowania z zadławieniem	1 szt.
Kołnier ortopedyczny dla dorosłych	2 szt.
Kołnier ortopedyczny dla dzieci	1 szt.
Płyn do dezynfekcji	0,5 l
Opaska elastyczna 8 cm. x 5 m.	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 5 cm. x 4 m.	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 10 cm. x 4 m.	2 szt. na osobę
Chusta trójkątna	5 szt.
Koc ratunkowy termiczny	2 szt.
Fantom psa do nauki resuscytacji	1 szt.

*Wypożyczenie dydaktyczne zapewnia jednostka szkoleniowa.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	System oceniania
I. Teoretyczne podstawy szkolenia psów służbowych W ramach bloku zagadnieniowego realizowane są trzy tematy ukierunkowane na kształcenie z zakresu teorii szkolenia psów służbowych, kynologii służbowej oraz taktyk i technik użycia psów służbowych.	33	Po zakończeniu każdego tematu w ramach bloku zagadnieniowego przeprowadzany jest test wiedzy. Ocena z testu wiedzy stanowi ocenę bieżącą. Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie średniej arytmetycznej bieżących ocen uzyskanych z testów wiedzy przeprowadzanych po zakończeniu każdego z tematów. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.

II. Pierwsza pomoc W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	12	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.
III. Szkolenie praktyczne psa służbowego W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na rozwijanie umiejętności przewodnika i psa służbowego kategorii do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na łądzie, umożliwiających realizację przydzielonych zadań.	576	W bloku przeprowadzane są cztery testy umiejętności (etapy I-IV), które stanowią oceny okresowe słuchacza. Zaliczenie bloku następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności na IV etapie. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.
IV. Kształtowanie sprawności fizycznej W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na rozwijanie umiejętności w zakresie kształtowania zdolności motorycznych słuchacza.	30	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu sprawności fizycznej. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.
Razem	651	

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest uzyskanie pozytywnej oceny okresowej z każdego bloku zagadnieniowego. Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego z wpisanym ogólnym wynikiem nauki, wynikającym ze średniej arytmetycznej ocen okresowych z bloków zagadnieniowych. Ukończenie kursu jest równoznaczne z uzyskaniem przez psa służbowego atestu.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA**BLOK ZAGADNIENIOWY NR I: TEORETYCZNE PODSTAWY SZKOLENIA PSÓW SŁUŻBOWYCH****TEMAT NR 1: TEORIA SZKOLENIA PSÓW SŁUŻBOWYCH**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wymienić i scharakteryzować sprzęt wykorzystywany w szkoleniu psa służbowego,
- omówić warunki bezpieczeństwa podczas szkolenia psa służbowego,
- scharakteryzować metody i zasady szkolenia psa służbowego,
- scharakteryzować typy psychiczne psów i ich znaczenie w szkoleniu,
- wymienić zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych u psa,
- omówić system nerwowy psa.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Sprzęt wykorzystywany w szkoleniu psa służbowego oraz bezpieczeństwo pracy z psem służbowym. 2. Zasady i metody stosowane w szkoleniu psa służbowego. 3. System nerwowy psa oraz zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych. 4. Budowa łuku odruchowego, mechanizm stereotypu dynamicznego oraz zasady powstawania odruchu warunkowego u psa. 5. Typy psychiczne psów oraz psychofizjologiczne podstawy szkolenia psa.	8	wykład, pokaz	W czasie realizacji zajęć: – zaprezentuj słuchaczom sprzęt do szkolenia psa służbowego, – podaj podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas zajęć z praktycznego szkolenia psa służbowego, – zaprezentuj schemat powstawania łuku odruchowego oraz mechanizm powstawania stereotypu dynamicznego, – omów system nerwowy psa oraz zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych, – przedstaw typy psychiczne psów oraz psychofizjologiczne podstawy szkolenia psa.
6. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 2: KYNOLOGIA SŁUŻBOWA

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić elementy anatomii psa,
- scharakteryzować główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa,
- scharakteryzować zasady racjonalnego żywienia psów,
- omówić zasady pielęgnacji psa,
- opisać objawy chorobowe psa,
- omówić zasady udzielania pomocy przedweterynaryjnej

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Anatomia i fizjologia psa. 2. Pielęgnacja psa. 3. Choroby odzwierzęce. 4. Żywienie psa. 5. Patologia organizmu psa, choroby zakaźne i pasożytnicze oraz zasady korzystania z pomocy weterynaryjnej. 6. Schorzenia występujące u psów, profilaktyka oraz zasady postępowania w nagłych wypadkach. 7. Podstawowe zasady pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.	12	wykład	W trakcie realizacji zajęć: – korzystając z tablic poglądowych oraz modelu układu kostnego nazw i scharakteryzuj okolice ciała psa, – omów główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa, – omów profilaktykę chorób odzwierzęcych, – omów zasady pielęgnacji i racjonalnego żywienia psów, – omów choroby zakaźne i pasożytnicze psów, a także ich profilaktykę, – omów podstawowe zasady postępowania w nagłych wypadkach z uwzględnieniem oceny: drożności dróg oddechowych, oddechu, krążenia, neurologicznej, a także zabezpieczenia psa zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami. Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki oraz trenażer psa. Zaprezentuj działania ratownicze. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo słuchacza podczas wykonywanych czynności.
9. Zaliczenie.	2	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 3: TAKTYKI I TECHNIKI UŻYCIA PSA SŁUŻBOWEGO KATEGORII DO WYSZUKIWANIA ZAPACHU ZWŁOK LUDZKICH ORAZ KRWI LUDZKIEJ NA LĄDZIE

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić obowiązki przewodnika psa służbowego wynikające z przepisów prawnych,
- sporządzić dokumentację z użycia psa służbowego,
- omówić zasady użycia psa służbowego podczas przeszukania terenu, zabudowań w celu ujawnienia miejsca występowania zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na lądzie,
- omówić zadania przewodnika psa służbowego na miejscu zdarzenia.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kryteria doboru kandydatów na przewodników oraz obowiązki opiekuna psa służbowego wynikające z przepisów prawnych. 2. Taktyki i techniki prowadzenia przeszukiwań różnego rodzaju terenu oraz zabudowań. 3. Wprowadzenie do zagadnień z zakresu medycyny sądowej. 4. Specyfika rozkładu ciała ludzkiego oraz krwi ludzkiej. 5. Zadania przewodnika na miejscu zdarzenia. 6. Sporządzanie dokumentacji dotyczącej użycia psa służbowego Policji.	9	wykład, ćwiczenia	Podczas zajęć omów: – akty prawne regulujące służbę przewodnika psa służbowego, – definicję śmierci, zwłok oraz szczątków ludzkich, – możliwe produkty rozkładu ciała ludzkiego, – zależność procesu rozkładu od budowy człowieka, – wpływ warunków środowiskowych i czasu rozkładu ciała oraz krwi ludzkiej, – specyfikę pracy z psem tej kategorii, – możliwe czynniki mogące wpłynąć na środowisko w wyniku rozkładania się ciała, – formy pełnienia służby z psem do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na lądzie, – omów zadania na miejscu poszukiwań. Na podstawie założeń poleć słuchaczom sporządzenie dokumentacji, np. notatki służbowej z użycia psa służbowego Policji, która będzie podlegała ocenie. Omów sporządzoną dokumentację.
7. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II: PIERWSZA POMOC**TEMAT: DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wykonać czynności ratownicze, w zależności od rodzaju zdarzenia,
- dokonać wstępnej oceny stanu poszkodowanego,
- przeprowadzić badania fizykalne poszkodowanego,
- omówić zasady prowadzenia selekcji poszkodowanych i ustalania priorytetów w udzielaniu pomocy,
- zabezpieczyć poszkodowanego w zależności od jego stanu oraz doznanych obrażeń,
- prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową osób dorosłych, w tym kobiety w ciąży oraz dzieci, w tym niemowlaków,
- wykonać defibrylację przy zastosowaniu automatycznego defibrylatora w sytuacji nagłego zatrzymania krążenia,
- zabezpieczyć poszkodowanego z obrażeniami tkanek miękkich oraz krwotokiem,
- zabezpieczyć poszkodowanego z urazem termicznym (oparzeniem),
- wskazać działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu,
- udzielić pomocy w urazach kostnych,
- przygotować poszkodowanego do transportu,
- omówić zasady postępowania w przypadku kontaktu z materiałem potencjalnie zakaźnym (HIV, HCV, HBV i inne wirusy),
- scharakteryzować zasady dotyczące własnego bezpieczeństwa w trakcie udzielania pierwszej pomocy.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Bezpieczeństwo i organizacja działań ratowniczych na miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. 2. Ewakuacja poszkodowanego z miejsca zdarzenia. 3. Wstępna ocena stanu poszkodowanego. 4. Selekcja poszkodowanych – określenie priorytetów udzielania pomocy osobom poszkodowanym. 5. Szybkie badania urazowe. 6. Zabezpieczenie poszkodowanego zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami, urazami.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki, atrapę samochodu, kołnierze ortopedyczne. Przypomnij schemat postępowania w miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. Zwróć uwagę na umiejętność szybkiego przeprowadzenia oceny i analizy sytuacji oraz podjęcia działań ratowniczych z uwzględnieniem szeroko pojętego bezpieczeństwa. Przypomnij organizację działań ratowniczych funkcjonariusza Policji, w sytuacji wypadku komunikacyjnego i innych zdarzeń. Przypomnij zasady dotyczące ewakuacji poszkodowanego z miejsca zdarzenia. Zwróć uwagę na znaczenie doboru prawidłowej techniki w trakcie ewakuacji (chwyt Rauteka). Przypomnij o zasadach selekcji osób poszkodowanych w celu ustalenia kolejności w udzielaniu pomocy ofiarom, biorąc po uwagę stan poszkodowanych oraz stwierdzone obrażenia i urazy. Poleć, aby słuchacze w ramach ćwiczeń doskonalili umiejętności udzielania pomocy poszkodowanym na miejscu zdarzenia.
7. Pomoc w sytuacji niedrożnych dróg oddechowych (zadławienie). 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa zgodnie z obowiązującym standardem Europejskiej Rady Resuscytacji. 9. Resuscytacja z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora.	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: trenażery osób dorosłych, niemowlaka, dziecka, a także worek do prowadzenia oddechu zastępczego POCKET-MASK, rękawiczki, defibrylator z oprogramowaniem szkoleniowym. Zaprezentuj działania ratownicze. Podkreśl znaczenie czasu podjęcia czynności ratowniczych w sytuacji nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Wspólnie ze słuchaczami przeanalizuj znaczenie określenia „cztery złote minuty” w działaniach ratowniczych. Zwróć uwagę na czynniki mające wpływ na skuteczność czynności resuscytacyjnych. Przypomnij algorytm czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych grupach wiekowych. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika podczas wykonywanych czynności. W ramach ćwiczeń słuchacze doskonalą umiejętność resuscytacji krążeniowo-oddechowej osoby dorosłej, w tym kobiety w ciąży, dziecka, w tym również niemowlaka oraz umiejętność posługiwania się defibrylatorem.

10. Pierwsza pomoc w urazach i obrażeniach mechanicznych. 11. Wstrząs – działania zapobiegające rozwojowi. 12. Obrażenia wielomiejscowe, wielonarządowe. 13. Przygotowanie poszkodowanego do transportu. 14. Profilaktyka zakażeń w miejscu zdarzenia w kontakcie z materiałem zakaźnym. 15. Zasady postępowania w razie ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał mogący zawierać wirusy (HIV, HCV, HBV i inne).	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: atrapy ran, atrapy złamań, trenażer urazowy, walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki. Przypomnij najważniejsze zasady opatrywania ran, tamowania krwotoków, zabezpieczania urazów układu kostnego, działań zapobiegających rozwojowi wstrząsu urazowego. Przypomnij algorytmy czynności obowiązujące w trakcie opatrywania ran szczególnych: amputacja, wytrzewienie jelit, drążąca rana klatki piersiowej, rana z ciałem obcym. Zaprezentuj, w jaki sposób należy zabezpieczyć poszkodowanego, układając go na twardej desce w celu przygotowania do transportu. Omów mechanizm powstawania urazów wielonarządowych, przypomnij algorytm postępowania ratowniczego w sytuacji poszkodowanego z obrażeniami wielonarządowymi. Szczególną uwagę zwróć na bardzo ważny aspekt w działaniach ratowniczych, jakim jest bezpieczeństwo ratownika (konieczność stosowania ochrony osobistej: rękawiczki, maseczka, okulary itp.). Przypomnij działania profilaktyczne zapobiegające zakażeniu HIV, HCV, HBV oraz postępowanie w razie ekspozycji zawodowej na miejscu zdarzenia. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom, aby doskonalili umiejętność zabezpieczania poszkodowanych, u których wystąpiły obrażenia tkanek miękkich, urazy kostne oraz obrażenia wielonarządowe oraz umiejętność układania poszkodowanego na desce ortopedycznej w celu przygotowania do transportu.
16. Pierwsza pomoc w nietypowych sytuacjach zagrażających życiu: – ostry ból w klatce piersiowej, – drgawki, – podtopienie, – porażenie prądem, – porażenie piorunem, – obrażenia termiczne.	2	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Do realizacji zajęć przygotuj: rękawiczki, walizkę, torbę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem. Z udziałem słuchaczy przypomnij algorytm postępowania z osobą, u której stwierdzasz napad drgawkowy, podejrzewasz zawał mięśnia sercowego, doszło do porażenia prądem, porażenia piorunem, urazu termicznego (oparzenia, odmrożenia). Przypomnij postępowanie z osobą wydobytą z wody bez zachowanych czynności życiowych. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom, aby doskonalili umiejętność udzielania pomocy w różnych sytuacjach zagrożenia życia. Doskonalone przez słuchaczy umiejętności podlegają ocenie.
17. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III: SZKOLENIE PRAKTYCZNE PSA SŁUŻBOWEGO**TEMAT: SZKOLENIE PSA SŁUŻBOWEGO**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- osiągnąć u psa służbowego wymagany w służbie stopień posłuszeństwa ogólnego,
- rozwinąć u psa służbowego wymagane umiejętności w zakresie pracy węchowej dotyczącej zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na lądzie,
- utrzymać sprawność użytkową psa służbowego w zakresie posłuszeństwa ogólnego i pracy węchowej dotyczącej zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na lądzie.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przyzwyczajanie psa służbowego do słuchacza. 2. Posłuszeństwo psa służbowego: – równanie, – zwroty, – stanie, – siadanie, – warowanie, – pozostawanie, – przywoływanie, – zatrzymywanie, 3. Pokonywanie przeszkód terenowych. 4. Przeszukanie terenu w celu wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich oraz krwi ludzkiej na lądzie.	548	pokaz, ćwiczenia	Zaprezentuj prawidłowe wykonanie każdego ćwiczenia, tj. równania, zwrotów, stania, siadania, warowania, pozostawania, przywoływania zatrzymywania oraz pokonywania przeszkód terenowych. Poleć słuchaczowi każdy dzień szkoleniowy rozpoczynać jedną godziną ćwiczeń z zakresu posłuszeństwa ogólnego psa służbowego. Przy ocenie bieżącej stosowana jest ocena kształtująca, polegająca na wskazywaniu mocnych i słabych stron wykonywania zadań przez słuchaczy. W trakcie realizacji tematu należy przeprowadzić trzy etapy oceny predyspozycji psa służbowego do dalszego szkolenia poprzez dokonanie oceny umiejętności psa.
5. Zaliczenie etapu I, II, III.	21	test umiejętności	Przeprowadź I, II, III etap oceny słuchacza i psa służbowego, dokonując wszechstronnego sprawdzenia ich umiejętności. Słuchacz uzyskuje zaliczenia okresowe na podstawie oceny z etapów postępów umiejętności. Oceny te wpisuje się do dziennika kursu i „Karty ocen”, której wzór określono w załączniku do programu..
6. Zaliczenie etapu IV.	7	test umiejętności	Przeprowadź IV etap oceny słuchacza i psa służbowego, dokonując wszechstronnego sprawdzenia ich umiejętności. Oceny te stanowią oceny końcowe, które są wpisywane do „Książki psa służbowego Policji” i są podstawą do uzyskania przez psa służbowego atestu. Oceny te wpisuje się również do dziennika kursu i „Karty ocen”.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV: KSZTAŁTOWANIE SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ**TEMAT : KSZTAŁTOWANIE WYTRZYMAŁOŚCI I WYDOLNOŚCI ORGANIZMU, SIŁY OGÓLNEJ, ZWINNOŚCI RUCHOWEJ
I WSPÓŁDZIAŁANIA W ZESPOLE**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił wykazać się umiejętnością współdziałania w zespole oraz podnieść swoją wydolność, wytrzymałość, szybkość, siłę ogólną i zwinność.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kształtowanie wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole. Kształtowanie zdolności motorycznych: – bieg terenowy, marszobieg, – gry zespołowe np. piłka siatkowa, piłka nożna, – ćwiczenia siłowe, – ćwiczenia gimnastyczne.	28	ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: siatkę do gry w piłkę siatkową, piłkę do siatkówki, piłkę nożną oraz sprzęt na siłowni. Przypomnij warunki dotyczące zachowania bezpieczeństwa podczas zajęć. Poleć słuchaczowi ćwiczenia z zakresu kształtowania wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole oraz kształtowania zdolności motorycznych.
2. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Przeprowadź test sprawności fizycznej zgodnie ze sposobem i kryteriami oceniania sprawności fizycznej policjanta określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 61a ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Załącznik do programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich na lądzie

	Oceniane ćwiczenie (umiejętności)	I ETAP ZALICZENIE	II ETAP ZALICZENIE	III ETAP ZALICZENIE	IV ETAP ZALICZENIE
Posłuszeństwo psa służbowego	Równanie				
	Zwroty				
	Stanie				
	Siadanie				
	Warowanie				
	Pozostawianie				
	Przywoływanie				
	Zatrzymywanie				
Pokonywanie przeszkód terenowych	Schody				
	Kładka				
	Tunel				
	Ściana				
	Tor przeszkód				
Praca węchowa	Wyszukiwanie zapachu zwłok ludzkich				
	Wyszukiwanie zapachu krwi ludzkiej				
Umiejętności słuchacza					

KARTA OCEN

.....
(stopień, imię i nazwisko słuchacza)

.....
(nazwa i numer ew. psa służbowego)

.....
(data i nr kursu)

I Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

II Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

III Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

IV Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

NAUCZYCIEL POLICYJNY

.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego prowadzącego grupę)

CHARAKTERYSTYKA PSA SŁUŻBOWEGO:**POSŁUSZEŃSTWO PSA SŁUŻBOWEGO I POKONYWANIE PRZESZKÓD TERENOWYCH**

.....

.....

.....

.....

.....

PRACA WĘCHOWA

.....

.....

.....

.....

.....

ATEST WAŻNY DO:**„ZATWIERDZAM”**

(stopień, imię i nazwisko, podpis kierownika komórki organizacyjnej
odpowiedzialnej za realizację programu doskonalenia zawodowego w jednostce
szkoleniowej)

podpis słuchacza